

Zwanger dankzij eiceldonatie

‘Ik ben mijn zus zo dankbaar’

Door de behandeling van borstkanker kwam Milja (40) vervroegd in de overgang, waardoor zwanger worden onmogelijk leek. Haar zus bleek haar redding.

INTERVIEW WELJA STEFFENS FOTOGRAFIE BRENDA VAN LEEUWEN VISAGIE MANOUS NELEMANS

‘Drie jaar geleden had ik de hoop om een kind te krijgen al bijna opgegeven. Nu geniet ik elke dag van mijn opgewekte, brabbelende dreumes. Soms voelt het nog zo onwerkelijk. Dankzij mijn zus is onze kinderwens uiteindelijk toch in vervulling gegaan.

Bijna tien jaar geleden, in april 2008, voelde ik een grote pijnlijke knobbel in mijn linkerborst. Ik was net terug van wereldreis, samen met mijn man Eric, had een nieuwe baan op zak en een sterke kinderwens. Ons plan om proberen zwanger te worden, kwam in één keer op losse schroeven te staan toen ik de diagnose kreeg: borstkanker. Een agressieve tumor had zich in mijn borst genesteld. Die mededeling zette mijn wereld op z'n kop, maar al snel werd ik strijdvaardig. Dit ging ik overleven. De arts stelde me ook gerust, we waren er op tijd bij.

Wel maakte ik me zorgen over mijn kinderwens: zou ik na alle behandelingen die me te wachten stonden nog wel zwanger kunnen worden? Er was een kans dat ik door de chemotherapie in de overgang zou komen.

Dat kon tijdelijk zijn, maar ook blijvend. Volgens de oncoloog hoefde ik me over mijn vruchtbaarheid niet zo'n zorgen te maken. Ik was pas 32, ik had nog tijd genoeg. Toch wilden Eric en ik meer zekerheid door eicellen veilig te laten stellen. Er volgde een spoed ivf-traject. Tussen de bestralingen door spoot ik hormonen om eicellen te laten rijpen en onderging ik een pijnlijke punctie. Het was een pittige tijd. Uiteindelijk werden er zes embryo's ingevroren. Onze kinderwens was gewaarborgd, dachten we. Maar dat liep anders.

ONVRUCHTBAAR Hoe graag ik ook moeder wilde worden, het eerste jaar nadat ik klaar was met alle behandelingen stond mijn hoofd niet naar een zwangerschap. Ik was erg moe. Toen ik er wel klaar voor was en me ook weer fit genoeg voelde, bleef een natuurlijke zwangerschap uit. Ik bleek toch in de overgang te zijn als gevolg van de chemo. Dat hakte er behoorlijk in. Al mijn hoop was toen gevestigd op de ingevroren embryo's. Binnenkort ben ik zwanger, dacht ik. Heel →

Nica zou er nooit
geweest zijn zonder
het bouwsteentje dat
Milja's zus doneerde.

Nica
25-10-2015

Omdat er een kans was dat
Milja door de chemotherapie
in de overgang zou komen,
had ze via ivf haar eicellen
laten veiligstellen.

Na jaren van hoop en vrees
besloot Milja: we doen nog
één laatste poging.

“Zou ik na alle
behandelingen
nog wel zwanger
kunnen raken?”

Eiceldonatie in het kort

In Nederland is anonieme eiceldonatie sinds 2004 bij wet verboden. Eiceldonoren zijn schaars, daarom zoeken de meeste stellen zelf een donor. Dat kan een zus, nichtje of vriendin zijn, maar ook iemand die reageert op een (online) oproep. De eiceldonor volgt een bijna complete ivf-behandeling. Ze spuit hormonen en ondergaat een eicelpunctie. De wensmoeder gebruikt medicatie om het baarmoederslijmvlies voor te bereiden op de innesteling van een embryo. De donoreicellen worden bevrucht met (donor)sperma. Ontstane embryo's worden ingevroren zodat ze op een later moment in de baarmoeder van de wensmoeder kunnen worden geplaatst. Meer over eiceldonatie lees je op freya.nl of kijk op [borstkanker.nl/behoud-van- vruchtbaarheid-over-het-waarborgen-van-je-kinderwens-bij-\(borst\)kanker](http://borstkanker.nl/behoud-van- vruchtbaarheid-over-het-waarborgen-van-je-kinderwens-bij-(borst)kanker).

naïef misschien, maar op dat moment geloofde ik er heilig in dat het ons zo zou gaan lukken om een kind te krijgen. De teleurstelling was dan ook groot toen, bijna drie jaar na de borstkanker, twee embryo's bij het ontdooien verloren gingen. Vervolgens mondde de eerste terugplaatsing na zes weken uit in een miskraam. Die miskraam drukte me met de neus op de feiten. Opeens besepte ik wat het betekent om onvruchtbaar te zijn en drong het met een schok tot me door: straks krijgen we nooit een kind. Ik deed er alles aan om de kans op een zwangerschap te vergroten. Ik ging naar een acupuncturist, omdat ik had gehoord dat dat een positief effect kon hebben. Ook paste ik mijn voeding aan. Zo ontbeet ik elke ochtend met een brouwseltje van veel te lang gekookte granen, rijst, noten en gedroogde vruchten. Ik stopte met het drinken van koude drankjes en zuivel en at niet langer rauw voedsel. Een jaar later voelde ik me sterk genoeg voor een tweede poging. Het was onze laatste kans op een kind van ons samen. Maar ook de drie overgebleven embryo's gingen bij het ontdooien verloren. Het was over en uit. Alle kansen op een natuurlijke zwangerschap waren ons ontnomen door de borstkanker. Ik voelde me machteloos, en schuldig... Mijn lichaam liet het afweten, het voelde alsof ik faalde. Door mij konden we geen kinderen krijgen.

BOUWSTEENTJE In een klap werd ons toekomstplaatje weggevaagd. Maar het was onze droom om een kind te zien opgroeien en die droom wilden we niet zomaar loslaten. We praatten samen over andere mogelijkheden. Eric wilde het liefst een 'eigen' kind. Zo kwamen we uit bij eiceldonatie. Het lijkt vrij simpel: heb je zelf geen (goede) eicellen, dan gebruik je die van een ander. Maar het is een zwaar medisch traject, zowel voor degene die de eicel doneert als voor degene die de eicel ontvangt. Je vraagt nogal wat van de donor,

want zij moet deels een ivf-traject ondergaan. Haar menstruatiecyclus wordt stilgelegd door medicatie, ze moet dagenlang op vaste tijdstippen hormonen spuiten – met de nodige bijwerkingen – en vaginale controles en een eicelpunctie ondergaan. Uit ervaring wist ik hoe pijnlijk en vervelend dit kan zijn. Bovendien is het emotioneel aangrijpend.

Toch besloten we mijn acht jaar jongere zus te vragen. We hebben een goede band. Al wonen we niet bij elkaar om de hoek, we weten dat we altijd bij elkaar terecht kunnen. Omdat ik hetzelfde voor haar zou doen, durfde ik dit te vragen. Mijn zus heeft hetzelfde genepakket als ik, dat was voor mij doorslaggevend. Mijn zus was op dat moment single en had geen uitgesproken kinderwens. Gelukkig had ze zelf al overwogen om ons te helpen door middel van eiceldonatie. "Het is maar een bouwsteentje, dat doe ik toch voor jou," zei ze meteen.

NAALDENANGST Hoe blij we ook waren dat mijn zus wilde helpen, door alle tegenslagen en teleurstellingen waren we ook voorzichtiger geworden. Het was nog maar de vraag of mijn zus als eiceldonor zou worden goedgekeurd. De donor moet bij voorkeur een voltooide kinderwens hebben, dat was bij mijn zus niet het geval. Gelukkig gaven de artsen ons groen licht. Onze cyclussen werden op elkaar afgestemd en we startten allebei met het spuiten van hormonen. Het was zo bijzonder dat mijn zus, die net zo'n hekel heeft aan →

‘Ik zou nog één poging wagen. Als die mislukte, zou ik het hoofdstuk kinderen krijgen sluiten’

naalden als ik, dit voor mij deed. We trokken die periode intensief met elkaar op en voerden veel gesprekken; over hoe geweldig het zou zijn als het zou lukken en over de rol van mijn zus in het leven van ons kind. Uiteindelijk ontstonden er twee embryo's uit haar eicellen. Eén embryo werd bij mij in de baarmoeder geplaatst, de ander werd ingevroren. Een spannende tijd brak aan. Na twee weken mocht ik eindelijk testen. We waren door het dolle heen toen de zwangerschapstesten, we hadden er wel drie tegelijk gedaan, unaniem aangaven dat ik zwanger was.

DUIDELIJKHEID Ik wilde zo graag dat deze zwangerschap zou slagen. Daarom volgde ik nog steeds mijn dieet en reed ik elke week ruim een uur naar de acupuncturist, zodat het niet aan mij zou liggen mocht het weer misgaan. En toch gebeurde het. We zagen op de echo de baby en we zagen het hartje kloppen. Het vruchtje was wat aan de kleine kant, vond de verloskundige. De week erop – ik was tien weken zwanger – klopte het hartje niet langer. Ik kon niet stoppen met huilen. Toch ging ik de dag erna weer naar mijn werk alsof er niets was gebeurd. Ik stak mijn kop in het zand en ging gewoon door. Achteraf had ik me ziek moeten melden. Ik had weinig energie, kreeg telkens ontstekingen. Pas toen mijn werkgever aan de rem trok en me naar huis stuurde, kwam de klap. Alle verdriet, boosheid en teleurstelling van de laatste tien jaar kwamen eruit. Ik zat er mentaal en fysiek doorheen en zocht hulp bij een psycholoog. Door die gesprekken kwam ik tot de conclusie dat er een einde aan dit verhaal moest komen, dit kon niet zo doorgaan. Ik leefde al jaren tussen hoop en vrees en kon dat niet langer aan. Het hoofdstuk kinderen krijgen, moest ik sluiten. Ik rekende er niet meer op dat ik nog een keer zwanger zou zijn, was het vertrouwen in mijn lichaam kwijt. En ik wilde mezelf beschermen, want hoeveel teleurstel-

lingen kon ik nog aan? Ik zou nog één poging wagen, met de laatste ingevroren embryo, en als die mislukte, was het klaar. Een leven zonder kinderen was niet wat we voor ogen hadden, maar dan hadden we tenminste duidelijkheid.

MAGISCH MOMENT Tot mijn blijdschap ging de volgende terugplaatsing goed. En deze keer bleef het goed gaan! Hoewel de bezorgdheid overheerste. Die gevoelens kon ik moeilijk delen. Iedereen om me heen was euforisch. Het komt wel goed, zeiden ze, maar ik wist inmiddels dat je die zekerheid nooit hebt. Omdat ik wist dat dit mijn enige zwangerschap zou zijn, beleefde ik hem heel bewust. Ik hield een negen-maanden-dagboek bij, we deden een zwangerschapsfotoshoot, mijn zwangere buik kreeg een bodypainting en we maakten veel werk van het kamertje. De bevalling, die eindigde in een keizersnee, beleefde ik in een roes. En toen ineens was ze daar: Nica! Het voelde onwerkelijk en magisch tegelijk toen ze op mijn borst werd gelegd. Ik kon het amper bevatten. Het was zo emotioneel toen ze voor het eerst aan mijn borst dronk. Het was nog maar de vraag of het met de borstvoeding zou lukken. Het bleek dat ze links nauwelijks iets binnenkreeg, maar wat was ik blij en opgelucht dat het met mijn gezonde borst wel lukte.

GENIETEN Vanaf het eerste moment voelde Nica eigen. Mijn zus is niet extra betrokken bij de opvoeding, maar krijgt wel veel van Nica mee. Gewoon omdat ze mijn zus is. Hoe hun band zich ontwikkelt, zal de toekomst uitwijzen. Ik ben mijn zus heel dankbaar. Ik geniet elke dag van Nica. Het leuke is dat ik ook dingen van mezelf in haar herken. Ze is vrolijk, ondernemend en heeft een eigen willetje. Dat ze genetisch niet helemaal van mij is, doet er niet toe. Nica is voor de volle honderd procent onze dochter. ♦

